Jeździec i Hodowca

Tygodnik Ilustrowany

Rok IX. **Warszawa, 6 grudnia 1930 r.** **Nr. 49**

SZERYF, og. kaszt. ur. w 1926 r. (Harrier — Szerena po Sac-a-Papier) hod. i własność J. hr. Alvensleben-Schönborn'a, zwycięzca Nagrody im. ks. Lubomirskich (25.000 zł. — 4800 mtr.) pod żok. Czernuszenko.

Bilans sportowo-hodowlany 1930 roku.

(Ciąg dalszy).

Dotychczas, poza Nartą, omawialiśmy same ogiery, gdyż te stanowiły czoło rocznika, co, jak mówiliśmy wyżej, jest objawem b. pocieszającym. Najbliżej stojącą za Nartą klaczą na liście wygrywających dwulatków jest córka Parachute'a i Pery **Harmonja II.** Klaczka ta, występując aż 10 razy, odniosła 4 zwycięstwa; debiutując pobiła Gazellę II w nagrodzie grupowej, w Produce nie odegrała roli, w 7-mio tysięcznej nagrodzie (1000 mtr.) pobił ją pewnie Eclair i Jowisz II. Dalej następuje serja trzykrotnego zwycięstwa, gdzie Harmonja II (w nagrodach grupowych) kolejno pobiła: Jowisza, Jordana i Jonatana (czterokrotnego zwycięzcę); w następnej pozagrupowej gonitwie musiała oddać pierwszeństwo Ercole'owi i Jowiszowi II, bijąc jednak niezłe klaczki. W nagrodzie im. J. Reszkego (1300 mtr.), ruszywszy ostatnia, przy stajniach była już na froncie, lecz wysiłek ten kosztował ją zbyt wiele, klaczka kończyła ostatnia.

Jonatan, syn Fils du Vent'a i Jone, przy 8 występach odniósł 4 zwycięstwa. W Łodzi łatwo zdobył gonitwę grupową; w Warszawie pobił niegotowego coprawda jeszcze Ercole'a łatwo o $^3/_4$ długości, w następnym zaś wyścigu Hafisa. W Middle Park Plate kończył bez miejsca; w nagrodzie I kategorji pobiła go Harmonja II o długość, w następnym wyścigu górował o 1 długość nad wartościowymi dwulatkami: Isardem III i Firley'em; w 10 tysięcznej nagrodzie kończył za Essorem, Isardem III i Jowiszem II, bijąc Jorę, Jachta II i Harmonję II; w ostatnim wreszcie dniu sezonu w 4 tysięcznej nagrodzie (1100 mtr.), prowadząc cały dystans, musiał ustąpić przed celownikiem pierwszeństwo wspaniale finishującemu Beduinowi II, który pobił go o długość. W konsekwencji syn Fils du Vent'a i wysokiej krwi Jone (John o'Gaunt i Heroine po Galtee More) wykazał przebłyski klasy, pochodzenie zaś jego zdawałoby przemawiać za tem, iż w wieku trzyletnim będzie wysoce wartościowym szermierzem.

Również jak i Jonatan, sznytowa **Jora** c. Manton'a i Blaustrumpf jest wychowanką Państwowego Stada w Kozienicach. Biegając niezbyt szczęśliwie, przy 8 występach zdobyła dwie pierwsze nagrody i 9265 zł. Dwa zwycięstwa odniosła klaczka ta w gonitwach grupowych, gdzie pobiła kolejno: Varahanda, w drugiej zaś Duce. W Próbnej, będąc ogólną faworytką, straciwszy start — zawiodła; za to doskonały wyścig zrobiła w Produce (1100 mtr.) kończąc blisko trzecia, za Hermesem II i Wagramem. W Middle Park Plate była czwartą za Wagramem, Essorem i Nartą, zarekomendowawszy się, jako b. wartościowa dwulatka. W 7 tysięcznej gonitwie kończyła o szyję zaledwie za Eclairem, bijąc Isarda III i Erbę; w następnych dwóch pozagrupowych wyścigach nie odegrała roli, wyszedłszy widocznie z formy. Pół siostra Igły i Dyletantki miała zatem momenty doskonałe w swej karjerze, które wzbudzać mogą uzasadnione na przyszłość nadzieje.

Zagraniczny węgierski **Varahand** przy 6 występach zdobył trzy pierwsze miejsca, bijąc kolejno w gonitwach grupowych: Dresa, Ergota i Maratona. Szczytowym jednak punktem jego karjery był wyścig ostatni, a mianowicie porównawcza nagroda im. J. Fanshawe (1300 mtr.), gdzie źrebiec ten idąc w grupie zdołał przed celownikiem zająć trzecie miejsce (za dwulatkami: Wagramem i Essorem), bijąc dobrych przedstawicieli generacji starszych. Będąc synem Light Hand'a (po Sunstarze) i wartościowej córki Fantôme'a, Varazsfeny (m. Onkel Ludwig'a) może on wzbudzać uzasadnione aspiracje na wartościowego szermierza.

Z Lesznowskiej stajni córki King's Idler'a: Erba i Ersilja okazały się b. obiecującemi klaczkami; piękne Cherie i Czapla ze stajni p. A. Olszowskiego, prawdopodobnie w roku przyszłym zajmą wyższe miejsce w klasyfikacji swego rocznika, niż w r. b., pozatem widzieliśmy wiele jeszcze dwulatków, które wzbudzają uzasadnione nadzieje, których tu jednak dla braku miejsca rozpatrywać szczegółowo nie możemy.

Patrząc ze stanowiska hodowlanego, ciekawą rzeczą jest stwierdzenie, jak w r. b. zachowała się stawka roczniaków zagranicznych, importowanych głównie z Niemiec, a również roczniaków, sprowadzonych w łonie matki, którym obecnie kilka słów poświęcić zamierzamy.

Najpierw podamy spis dwulatków, importowanych w r. b. bądź wcześniej z *Niemiec:*

Sauerkirsche, kl. gn. (Dagor i Rosewood po Wool Winder).

Pariserin, kl. kaszt. (Wolfram III i Paris po St. Maclou).

Amarantina, kl. gn. (Tamar i Sardagna po Dagor).

Lilith, kl. gn. (Flüchtling i Luftlinie po Dark Ronald).

Bayernland, kl. gn. (Landstürmer i Barbelée po Le Mourdreux).

Blondyna II, kl. gn. (Adler i Buche po Désir).

Elegantka, kl. c. gn. (Adler i Haiderose po Talion).

Konwalja, kl. gn. (Laudanum i Matchable po Diakka albo Matchmaker).

Lilein, kl. kaszt. (Eichwald i Lorica po Fervor).

Norona, kl. gn. (Der Mohr i Nona po Gallinule).

Parra, kl. gn. (Anakreon i Parodie po Dark Ronald).

Ursus og. c. gn. (Ganelon i Ursel po Wallenstein).

Presto III, og. gn. (Graf Ferry i Politik po Dark Ronald).

Z Węgier:

Agryppa, og kaszt. (Nubier i Akaczfa po Kokoro).

Varahand, og. gn. (Light Hand i Varázsfény po Fantôme).

Lu Friborn, og. kaszt. (St. Becan i Edesbabam po Pazman).

Z Francji:

Parthian Memories, kł. kaszt. (Parth i War Memories po Sunstar).

Nie da się zaprzeczyć, iż materjał powyższy, aczkolwiek kupowany przeważnie za niedrogie pieniądze, reprezentuje jednak w wielu wypadkach doskonałą krew, zarówno ze strony ojca, jak i matki. Karjera wyścigowa powyższych dwulatków w większości wypadków jednak nie odpowiedziała oczekiwaniom. Z różnych przyczyn niektóre z nich nie mogły być doprowadzone do kondycji, inne zawiodły. Najlepiej stosunkowo wypadła karjera wyścigowa Varahand'a, który na 6 występów zdobył 3 nagrody, w porównawczej zaś poważnej nagrodzie im. J. Fanshawe był trzecim za dwoma najlepszymi dwulatkami: Wagramem i Essorem, bijąc dobrych przedstawicieli generacji starszych. Amarantina na początku zapowiadała się więcej niż dobrze, w trakcie sezonu nie mogła jednak dojść do szczytu swej formy: Lilith, Pariserin, Agryppa, zdobyły po dwie gonitwy; piękny Lu Friborn naogół zawiódł; pozostałe przeważnie nie odegrały wielkiej lub żadnej roli nawet w naszych gonitwach grupowych.

A jednak Graf Ferry, Landstürmer, Der Mohr, Ganelon, Anakreon w Niemczech; Dagor, Nubier, Tamar, Light Hand, St. Becan na Węgrzech; Parth we Francji są obiecującymi reproduktorami, które tu i owdzie dały nawet klasycznych zwycięzców, w matkach zaś omawianych dwulatków również nierzadko płynie krew szlachetna.

Oczywiście na mocy jednego sezonu wyścigowego trudno jest wyprowadzać daleko idące wnioski, rzeczą jest zrozumiałą, iż w swojej ojczyźnie konie te nie były by również uważane za towar prima, być może, iż nieukończony proces aklimatyzacji odegrał tu też swoją rolę, pomimo wszystko jednak nasuwa się przypuszczenie, iż nasze krajowe dwulatki nie są tak bardzo bezwartościowe w porównaniu z poziomem zagranicznym.

Przyszłe sezony winny udzielić nam cennych w tej mierze dalszych wskazówek.

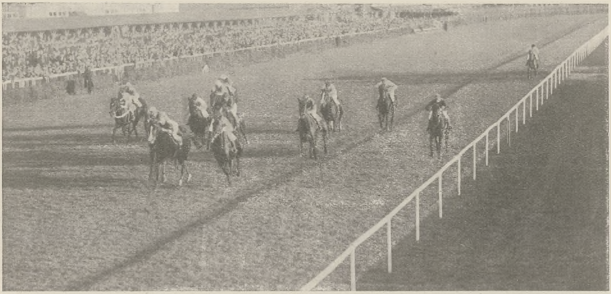
Korzystniej stosunkowo wyszli ci hodowcy, którzy zamiast sprowadzać roczniaki, poszli drogą utartą w przeszłości u nas, drogą która zaprowadziła nas do otrzymania Rulera; Sac-à-Papier, Sirdara, (że wspomnimy tylko pierwsze, najgłówniejsze, nasuwające się nam na myśl imiona) i sprowadzili do Polski źrebne klacze.

Naogół importowano bardzo mało i dodatek III-ci naszej Księgi Stadnej wykazuje zaledwie 17 wprowadzonych do kraju w r. 1927 matek; były między niemi staruszki, od których wiele oczekiwać było trudno; były i takie, które nie chciały dawać źrebiąt, niektóre jednak zdołały się odznaczyć. Piękny przykład tej ostatniej kategorji stanowi importowana z Anglji, jako 6-cio letnia klacz, córka Picton'a, Princess Picton, źrebna z Franklin'em. 8 kwietnia następnego roku urodziła ona w Stadzie Leszno pięknego, kasztanowatego ogierka, który otrzymał nazwę Ercole.

Omawialiśmy wyżej karjerę tego źrebca, który, eksploatowany ostrożnie, wykazał jednak swoją wysoką wartość w walce z najpoważniejszymi naszymi współzawodnikami (6 startów, 3 zwycięstwa, wygrane 13.630 zł.).

A jednak ojciec jego Franklin (sprzedany w międzyczasie do Austrji), aczkolwiek mający poza sobą doskonałą karjerę wyścigową, (wygrał Ł 7.905 w Anglji i Ł 2.400 w Hiszpanji, m. inn. II za Polemarch'em w St. Leger) nie odznaczył się dotychczas zbytnio w Anglji i niejednego z reproduktorów, ojców przychówku w omawianym przez nas poprzednio dziale (importowane roczniaki), musielibyśmy postawić wyżej od niego; Ercole jednak, jako eksperyment hodowlany, stoi znacznie wyżej od koni z tamtego działu.

Princess Picton i Coturnix zostały nabyte dla stada Leszno na grudniowych licytacjach w Newmarket, przez p. St. Schucha, za niedrogie stosunkowo pieniądze. Córka Brown Prince'a (Dark Ronald) 7-mio letnia wówczas Coturnix, źrebna z Mount Lebanon'em, urodziła w Lesznie ciemno-gniadą klaczkę, nazwaną Eryx. Mount

Fragment z tegor. Hdcpu Cesarewitch (15.000 zł.—3621 zł.) w Warszawie. Stawka 14 koni pierwszy raz mija trybuny.

Lebanon, ur. w 1914 r. należy do mało znanych w Anglji reproduktorów. Jest on synem Holiday House i córki Islington'a, pokrywał w r. 1927 za umiarkowaną opłatą Ł 9. Matka Eryx — Coturnix, pochodzi po Brown Prince i Bird of Fame po Gallinule i Fame po Statesman (Royal Canopy, Alan Breek, wywodzą się od niej), reprezentuje więc doskonałą krew (Brown Prince w Ameryce odgrywa dużą rolę).

Eryx uważana jest przez stajnię za najlepszą klacz w stawce 1928 roku. Biegała 4 razy i odniosła dwukrotne zwycięstwo, zdobywając 4.140 zł. Debiutując, przegrała do Jokohamy, Lilith i As Coeur'a, następnie zaś o łeb do Jowisza. W tydzień później odniosła zwycięstwo nad Epsomem (o długość), As Coeur'em, Juno. Doszedłszy do formy — w dwa tygodnie później zrobiła wspaniały wyścig, straciwszy bowiem kilka długości na starcie i idąc na zakręcie po dużem kole, zrobiła na prostej znakomity rzut, którym wyszła na pierwsze miejsce, następnie pobiła energicznym finishem Firley'a, który w międzyczasie wyszedł na czoło, bijąc go pewnie o szyję.

Zważywszy niekorzystne dla klaczy złożenie się wyścigu i wartość Firley'a (trzykrotnego zwycięzcy, posiadającego aspiracje na klasę), za którym w odstępie kończyli pozostali uczestnicy — nie możemy odmówić wysokiej wartości tej córce Mount Lebanon'a, która jako trzylatka winnaby odegrać niemałą rolę wśród klaczy, a nawet ogierów.

Ciekawą będzie przyszła karjera wyścigowa, importowanego w łonie matki As Coeur'a, ciekawa dlatego, iż rodowód jego oparty jest na bliskim inbreedzie na znakomitego Rock Sand'a:

AS COEUR	**Transcendent — Tracery po Rock Sand**	
	Nicely	**Marco** **Gneiss po Rock Sand**

Transcendent jest młodym, obiecującym reproduktorem, dobrej krwi, pokrywającym obecnie w Anglji za cenę 48 sovs., możemy więc żywić nadzieję, iż As Coeur potrafi galopować i w roku przyszłym. Ogierek ten biegał 7 razy, po przegraniu swej pierwszej gonitwy, był pięć razy z miejscem, coprawda za średniej wartości współzawodnikami, ostatni swój wyścig wygrał, bijąc o szyję Przeboja; w roku przyszłym wymieniony wyżej ogierek winienby znacznie poprawić swą formę.

Inne dwulatki z tejże kategorji z różnych przyczyn zawiodły.

A teraz słów kilka o pochodzeniu czołowych dwulatków; kwestja ta omawianą będzie szczegółowo przez nas w artykule o reproduktorach, obecnie ograniczymy się zatem krótką wzmianką o ojcach najlepszych dwulatków: **Manton,** uzyskał doskonałą pozycję dzięki wygranym przedewszystkiem Wagrama; aspiracje na klasę miała również niezbyt szczęśliwa Jora, Jacht II był pożytecznym dwulatkiem; **Bafur,** wspaniale się zarekomendował, dając w nielicznej stawce 3 koni: Essora, Eclair'a i Efura; toż samo **Double Up,** dając Nartę i Nurta; stary **Fils** nie zawiódł, dając Isarda III, Jawora, Jonatana, Maratona, Duce; **Parachute,** dziedziczący się równo i doskonale, dał nam tym razem Hermesa II, Harmonję II; **Stavropol** miał główną podporę w Drumie, **Parsifal** w Beduinie II, **King's Idler** w wykazujących dobrą i równą formę dwulatkach lesznowskich, z których Erba i Ersilja okazały się trzykrotnemi zwycięzczyniami; niezłe dwulatki dał **Baccarat, Soval —** młode, początkujące reproduktory; **Illuminator** stosunkowo słabo był w stawce tej reprezentowany, po **Palatinie, Oszczepie** było kilka niezłych dwulatków.

W roku przyszłym, w stawce, która będzie jeszcze liczniejsza od obecnej, ujrzymy potomstwo nowych reproduktorów, np. Villars'a (b. liczne) oraz kilku zagranicznych reproduktorów; przegląd stawki naszych dwulatków uważamy obecnie za skończony.

Za czołowe, jak rzekliśmy, uważamy przed innymi: **Wagrama, Essora, Eclair'a i Nartę,** rzeczą jednak zupełnie możliwą jest, iż niejeden z pozostałych dwulatków, niezbyt forsownie w r. b. eksploatowanych, wejdzie na przyszły rok do naszej first class'y, a dwulatków, posiadających uzasadnione na to aspiracje, jest dość dużo. Z tych też względów faworyta na przyszłoroczne Derby — nie podajemy.

Przejdziemy w dalszym ciągu do rozpatrzenia generacji następnej, trzyletniej.

(C. d. n.)

Studja hodowlane w świetle genetyki i krzyżowań.

(Ciąg dalszy).

II.

Zasady racjonalnych krzyżowań, jak było już powiedziane wyżej, polegają na stosowaniu bliższych lub dalszych inbredów, — na ogiery i klacze lub też na zasadzie naśladowań tego, co już dobry wynik dało.

Ten ostatni sposób jest najbardziej przystępny i polega na łączeniu osobników, czyli krwi, które już uprzednio dały zwycięzców. W ten właśnie sposób, powstają nieraz całe nowe linje tak męskie, jak i żeńskie znakomitych rodów. Jest to system szeroko stosowany w Anglji, a mianowicie skoro klacz, córka X, z ogierem Y, dała wybitny przychówek, posiadacze matek tych krwi łączą je natychmiast z tym samym ogierem Y.

Przykład możemy przytoczyć następujący:

Gdy w roku 1877, książę Westminster dochował się Muncaster'a, którego w Anglji bardzo ceniono, (Muncaster po Doncaster z kl. po Macaroni), właściciele córek

Macaroni'ego, w latach następnych wysłali je do Bend' Or'a (syna Doncaster'a). W ten sposób powstały cztery główne linje męskie Bend' Or'a, dominujące dzisiaj i stanowiące najżywotniejszą gałęź rodu Stockwell'a, a mianowicie:

Ormonde (Flying Fox), Bona Vista (Cyllene), Kendal (Fervor i Tredennis), oraz Martagon (Wool Winder), jak również szereg dobrych ogierów: Locarno, Rapallo (U. S. A.), Laveno, Orelio, Orvieto, Rouge Dragon i Orwell. Wszystkie te konie są synami Bend' Or'a, z matek po Macaroni, jak również siostra Ormonde'a, Ornament, która dała Sceptre i stworzyła wybitną linję żeńską, z której się wywodzą konie tej miary, co Buchan, Craig an Eran, Saltash i Sunny Jane.

w rodowodzie zajmuje. Jest rzeczą ogólnie znaną, że w początkowem stadjum rozwoju konia pełnej krwi, stosowano nieraz krzyżowania o charakterze kazirodczym.

Naprzykład cały ród żeńskiej linji szóstej, powstał od początkowego połączenia (Old Marocco Mare), z jej synem Spankerem. Jesteśmy jednak dalecy, by tego rodzaju krzyżowania, komukolwiek zalecać i za najbliższe pokrewieństwo, pierwszej kategorji, należy uważać inbred w drugiem pokoleniu, ze strony matki i trzeciem, ze strony ojca, lub też odwrotnie.

Za przykład posłużyć mogą rodowody Flying Fox'a, Ksara i High Time'a (U. S. A), oparte na inbredach wewnętrzych (in cross).

HARPAGON, 4 l. og. gn. (Manton — Habe) A. hr. Morstina wygrywa pod żok. Fomienko (55 kg.) Cesarewitch Hdcp. (15.000 zł. — 3621 mtr.) bijąc łatwo o 4 dług. Figaro, Herkulesa, Fenomena, Zbira i 9 dalszych koni.

W odrodzonej od niedawna Polsce, hodowla koni pełnej krwi, nie zdołała się ostatecznie ustabilizować, a jednak pewne wytyczne w tym kierunku już posiadamy.

Przykłady:

1) córka Kartacza (Sac-a-Papier) z King's Idlerem dała Fausta;

2) córka Splendora (Espoir) z Parachutem dała Granata;

3) córka Con Amore (Matchbox) z Alaric Victorem dała Batiara;

4) córka Cargill'a (Carbine) z Illuminatorem, dała Herkulesa;

5) córka St. Thiago (Orvieto) z Mantonem, dała Arrow;

6) córka Floreala (Florizel II) ze Stavropolem dała Harmonję.

Są to tylko luźne przykłady, które nie mogą służyć za wytyczne, co do krzyżowań, lecz jedynie za materjał pomocniczy dla tych hodowców, którzy nie mają możności poświęcenia większego zasobu czasu na badania rodowodów.

Racjonalne zasady krzyżowania, zapomocą inbredu, winny być podzielone na kategorje, w miarę oddalenia jednostek stanowiących inbred i miejsca, które ten inbred

1896 Flying Fox

Vampire		Orme	
Irony	**Galopin**	Angelica **Galopin**	Ormonde

Flying Fox wygrał: 2. D. L. Ecl. J S. N. P Wst. i Cr.

1918 Ksar

Kizil Kourgan		Bruleur	
Kasbah	**Omnium II**	Basse Terre **Omnium II**	Chouberski

Ksar wygrał: 1,562.025 zł. i należy do rekordzistów Europy.

High Time (U. S. A.)

Noonday		Ultimus	
Sundown	**Domino**	Running Stream	Commando
		Domino	**Domino**

Identyczny rodowód dało się w Polsce ułożyć, pokrywając córki Saltpetre'a ogierem Stawropolem, którego matka jest również po Saltpetre, mianowicie: Bourgogne, Very-Ugly i t. p. W tym wypadku jednak niezbędne jest pewne zastrzeżenie, gdyż Saltpetre, pomimo, że w Anglji sam był dobrym koniem wyścigowym i wygrał Goodwood Cup, posiadał jednak dużą wadę, w postaci silnie rozwiniętych pierścieni kostnych (żabki), zaś w większości wypadków, takie wady przy inbredach silnie występują.

Polska posiada trzy matki stadne, córki Dark Ronalda, które z ogierem Palü dają krzyżowanie, wzbudzające duże nadzieje i odpowiadające krzyżowaniom Flying Fox'a i Ksara.

PRZYCHÓWEK:

Ronaldine	Palü
DARK RONALD	Perle
	Dark Ronald

Georgios, Lampos i Torero, wykazują w drugim i trzecim stopniu inbred na znakomitą klacz Festę.

1924 Torero

Tonga		Fervor	
Theodora	Fels	**Festa**	Galtee More
	Festa		

Torero wygrał Henckel Rennen, Union Rennen, Grosser Hansa Preis, oraz Jubiläums Preis. Lampos wygrał St. Leger niemiecki, Gladiatoren Rennen, Alexander Rennen, oraz Kincsem Rennen, zaś Georgios wybitniejszych wyścigów sam nie wygrał, zato jednak dał ogiera Eisenkanzler, który wygrał niemiecki St. Leger, oraz Hohenlohe Oehringen Rennen.

Podobne krzyżowania zasługują na szerokie zastosowanie. W Polsce, np. córki Hugona: Reine Seule, Danina *i* t. p. należałoby pokryć ogierem Villars, otrzymując w ten sposób inbred na Sospel, córkę Cyllene'a.

PRZYCHÓWEK:

Reine Seule (lub inna córka Hugona)		Villars	
Reine d'Été	Hugon	**Sospel**	Sunstar
	Sospel	**CYLLENE**	
	CYLLENE		

PRZYCHÓWEK:

Cięciwa II (lub inna córka Proporca)		Oszczep	
Rydzyna	Proporzec	**Cross Patty**	Sac-a-Papier
	Cross Patty	**BEND OR**	
	BEND OR		

PRZYCHÓWEK:

Klacz stadna		Öreg Lak	
	Masimi	**Crested Grebe**	Macdonald II
	Crested Grebe	**GALLINULE**	
	GALLINULE		

Nie należy uważać Fedoriusa za zbyt dobrego ogiera stadnego, pomimo, że dał wcale niezłego Happy Lover'a, oraz Douceur de Vivre, pomimo to, inbred na córkę St. Frusquin'a, — Dolly Watts, jest tak silny, że dopływ ten winien wzmocnić najlepsze prądy krwi ojca i dać dobry wynik.

Łącząc córki Carabas'a z Fedoriusem, otrzymujemy inzest na Dolly Watts, który jest tem silniejszy, że klacz ta jest córką znakomitego St. Frusquin'a.

PRZYCHÓWEK:

Klacz stadna		Fedorius	
	Carabas	**Dolly Watts**	Beregvölgy
	Dolly Watts	**ST. FRUSQUIN**	
	ST. FRUSQUIN		

Zacytujemy jeszcze jeden przykład inbredu na klacz, który da się z łatwością w Polsce uskutecznić, zaznaczając jednocześnie, że inbred na Princess Margaret jest o pół stopnia dalszy od uprzednio wyliczonych.

PRZYCHÓWEK:

Klacz stadna		Palü	
	Priesterwald	Perle	Landgraf
	Princess Margaret	**Princess Margaret**	
	RACONTEUR (St. Simon)	**RACONTEUR** (St. Simon)	

Tego rodzaju krzyżowania winny dać jaknajlepszy wynik, zwłaszcza, o ile są jeszcze poparte inbredem postronnym w dalszych pokoleniach.

Ostatni zaproponowany rodowód należy właściwie do drugiej kategorji krzyżowań, czyli do inbredów w trzecim stopniu, przytoczyliśmy go jedynie z powodu zbudowania rodowodu na klacz.

W skład drugiej kategorji pokrewieństwa wchodzą następujące konie: Le Sancy, Filibert de Savoie, Hanover U. S. A., Sir Hugo, Mon Talisman, Batiar, Lemberg, Gay Crusader, Reigh Count i Lupus, przyczem cztery wymienione na pierwszem miejscu konie, wykazują w rodowodach zewnętrzne rozpięcie inbredu (out cross) a mianowicie:

Le Sancy

Gem of Gems		Atlantic	
Poinsettia **Lady Hawthorn** rodzona siostra Thormanby	Strathconan	Hurricane	**Thormanby**

Filibert de Savoie

Yolande		Isard II	
M-me de Maintenon **LE SANCY**	Gardefeu	Irish Idyll	Le Samaritain **LE SANCY**

Hanover (U. S. A.)

Bourbon Belle		Hindoo	
Ella D. **VANDAL**	Bonnie Scotland	Florence	Virgil **VANDAL**

1889 Sir Hugo (Epsom Derby)

Manoeuvre		Wisdom	
Quick March **Rataplan**	Lord Clifden	Aline Stockwell	Blinhoolie **Rataplan**

Po wymienieniu szeregu koni o inbredzie zewnętrznym przytoczymy dalej dwa konie o inbredzie wewnętrznym, skonstruowanym podług zasad — in cross'u.

1924 Mon Talisman

Ruthene		Craig an Eran	
Karenza	Lemberg **Cyllene**	Maid of the Mist **Cyllene**	Sunstar

Taki sam inbred na klacze:

1921 Sansovino

Gondolette		Swynford	
Dongola	Loved One **Pilgrimage**	Canterbury Pilgrim **Pilgrimage**	Swynford

1920 Augias

Augusta Charlotte		Pergolese	
Anmut	Fels **Festa** **ST. SIMON**	Perfect Love	Festino **Festa** **ST. SIMON**

Podobny rodowód dałoby się ułożyć, krzyżując córki Witezia z ogierem Faustem.

PRZYCHÓWEK:

Fergana		Faust	
Bourgogne	Witeź **Hekata** **rodz. siostra** Kartacza	Bomba **Kartacz**	King's Idler

PRZYCHÓWEK:

Klacz stadna		Neil Desmond	
	Parachute Perdiccas **Chelandry**	Desdemona	Neil Gow **Chelandry**

Lepsze krzyżowanie dla córek Parachute'a możnaby otrzymać ze znajdującymi się we Francji ogierami Chateau Bouscaut, lub Bubbles, matki których są córkami Neil Gow, syna Chelandry, przypuszczamy jednak, że stosunki obecne gospodarcze nie dają możności ponoszenia tak wysokich kosztów wysłania klaczy do Francji, posiadacze zatem córek Parachute'a winni mieć na względzie ogiera Neil Desmond'a (Dzika II — 7.840 zł., Remiza — 5.410 zł. tylko dwie klacze), który choć nie posiadał klasy dostatecznej, jednak ze względu na znakomite krzyżowanie winien być sprobowany, zwłaszcza, o ile hodowca posiada córkę Parachute'a i ma tego ogiera u siebie. Lepiej oczywiście byłoby ze względu na dużą ilość córek Parachute'a w Polsce, kupić lub wydzierżawić ogiera Bubbles'a, cena którego z pewnością nie będzie zbyt wysoka.

PRZYCHÓWEK:

Dagmara (lub inne córki R. Fiamette)		Balthazar	
Reine Fiamette **Roxelane**		Gravitation	Roi Herode **Roxelane**

Z drugiej kategorji krzyżowań przytoczyliśmy przykłady inbredów **wewnętrznego i zewnętrznego** rozpięcia, **(in-cross i out cross),** nadmienić jeszcze musimy, że w tej samej kategorji jest jeszcze jeden sposób krzyżowania, dający nieraz znakomity wynik, jest to inbred o mieszanem rozpięciu i do tej kategorji zaliczyć możemy ogiery: Lemberg, Gay Crusader, Reigh Count oraz Lupus.

1907 Lemberg

Galicia		Cyllene	
Isoletta **ISONOMY**	Galopin	Arcadia **ISONOMY**	Bona Vista

1914 Gay Crusader

2.000 Guineas, Derby, St. Leger.

Gay Laura		Bayardo	
Galeottia **GALOPIN**	Beppo	Galicia **GALOPIN**	Bay Ronald

Reigh Count

Znakomity trzylatek w U .S. A. wygrał w Anglji Coronation Cup.

Contessina		Sunreigh	
Pitti **ST. FRUSQUIN**		Maid of the Mist **ST. FRUSQUIN**	**Sundridge**

Lupus

Derby i St. Leger w Niemczech.

Lux		Herold	
Lanze **ARD PATRICK**	Hannibal	Hornisse **ARD PATRICK**	Dark Ronald

Krzyżowania tego typu winny być traktowane indywidualnie i uzależnione od posiadanego materjału stadnego. Natomiast inbredy, po stronie linji męskiej w drugim lub trzecim stopniu jak np. u ogiera Wisdoma, nie mogą być w żaden sposób zalecane i dają jedynie dodatni wynik o ile inbred znajduje się w czwartem lub piątem pokoleniu. Mowa tu oczywiście o produkcji koni wyścigowych wysokiej klasy, a nie ogierów lub matek stadnych, i te dwa rozmaite pojęcia należy w toku dyskusji zasadniczo rozróżniać.

Wisdom

Aline		Blinkhoolie	
Jeu d'Esprit	Stockwell **The Baron**	Queen Mary	Rataplan **The Baron**

Dyskusja na temat masowego podniesienia klasy koni wyścigowych w Polsce drogą stosowania racjonalnych krzyżowań, nie może być zakończoną bez poruszenia kwestji doboru ogiera stadnego do córek Mantona.

Kalendarz wyścigowy 1929 roku zawiera takich klaczy 29, licząc zatem że uprzednio już odesłano do stad tyle samo, przypuszczać należy, że Polska będzie posiadała przeszło pięćdziesiąt matek stadnych po Mantonie.

Wynalezieniem zatem ogiera odpowiedniego i opierając się na przykładach analogicznych łączenia podobnych krwi moglibyśmy zaoszczędzić kilka lat na próbne experymenty.

Otóż w r. b. biegała z powodzeniem we Francji wcale niezła dwulatka wykazująca inbred w czwartem pokoleniu na Bay Ronalda (syna Hamptona).

1928 Tantine

Tricky Aunt		Solario	
	Son in Law Dark Ronald **Bay Ronald**		Gainsborough Bayardo **Bay Ronald**

Rodowód ten jest dla nas miarodajny poniekąd z tego względu, że Solario sam już posiada (jak i Manton) inbred zewnętrzny na Hamptona. Z tego tytułu wynika, że do córek Mantona polecić się da Mah Jong i w tym wypadku różnica krzyżowania polegałaby jedynie na tem, że linja Dark Ronald'a figurowałaby na prawo a Bayardo na lewo.

Do córek Mantona należy sprobować ogiera Palü, którego matka jest po Dark Ronald.

Niezły całkiem niemiecki wyścigowiec Grenadier jest również w podobny sposób zbudowany jak Tantine.

W następnym numerze podamy zasady krzyżowań za pomocą podwójnego inbredu, który jest dla hodowców najważniejszym czynnikiem dla osiągnięcia maksimum powodzenia i przez to zasługuje na poświęcenie specjalnego rozdziału.

(Dok. nast.) *J. U. Niemcewicz*

Po zaniku dominującego stanowiska rodziny St. Simon'a, — stopniowa dekadencja przewagi linji Bend'Or'a, w świetle ostatniej angielskiej statystyki wyścigowej.

Wielce pouczającem jest zwrócenie bliższej uwagi na obecną sytuację w dziedzinie hodowli koni pełnej krwi w Anglji, z której poglądowo czerpać możemy dużo korzyści.

Potężnymi filarami hodowli nowszej ery w Anglji były, jak wszystkim wiadomo, dwa znakomite reproduktory: St. Simon i Bend'Or.

Z biegu par-force 17 pułku Ułanów Wlkp. w Lesznie w dniu Św. Huberta.

Przewaga linji St. Simon'a była chwilami tak przygniatająca, że nikło wobec niej wszystko, nawet linja Bend' Or'a ulegała czasowemu zaniedbaniu. Hodowcy angielscy twierdzili, że niema w tej dziedzinie niczego równie dobrego; krzyżowali przeto krew tę bez różnicy i wyboru, stwarzając intensywne incesty wśród członków tej rodziny.

ST. SIMON og. gn. ur. w 1881 r.	Galopin 3	Vedette 19	Voltigeur 2	Voltaire 12
				Martha Lynn 2
			Mrs. Ridgway	Birdcatcher 11
				Nan Darrell 19
		Flying Duchess	Flying Dutchman 3	Bay Middleton 1
				Barbelle 3
			Merope	Voltaire 12
				Velocipede's dam 3
	St. Angela	King Tom 3	Harkaway 2	Economist 36
				Fanny Dawson 2
			Pocahontas	Glencoe 1
				Marpessa 3
		Adeline	Ion 12	Cain 8
				Margaret 12
			Little Fairy	Hornsea 15
				Lacerta 11

Przez niezbyt wielką ilość lat system ten dawał dobre wyniki, aż nagle nastąpił moment zwrotny; ku największemu swemu przerażeniu spostrzegli bowiem hodowcy angielscy, że rodzina ta zaczęła stopniowo zanikać, by w końcu w smutny sposób zaginąć.

W międzyczasie jednak rozwijała się (i rozwija się dzisiaj jeszcze) znakomicie linja ta w krajach, które importowały do siebie konie z krwi St. Simon'a, a więc we Francji, w Niemczech, we Włoszech, w Austrji, w Polsce, w Rosji, w Argentynie, w Stanach Zjednoczonych A. P., w Australji i t. d.

Fakt ten był wielką zagadką dla wielu hodowców angielskich; nie mogli oni dociec powodu, dlaczego linja St. Simon'a u nich zamarła, a w innych krajach utrzymała się. Trwało to dosyć długo, zanim zdali sobie sprawę, iż powodem tego dziwnego zjawiska jest fakt, że w tych krajach mieszano krew St. Simon'a z innemi krwiami i unikano incestów na St. Simon'a, co właśnie w Anglji czyniono.

Kiedy sława rodziny St. Simon'a doznała wstrząsu, co podziałało na hodowców angielskich, którzy tej linji swe losy powierzyli, jak jakaś katastrofa elementarna, rzucili się wszyscy na rodzinę Bend'Or'a, która teraz zastąpiła rodzinę St. Simon'a.

Bend'Or opanował odtąd niepodzielnie hodowców angielskich, stał się ową linją modną, którą do dnia dzisiejszego pozostał, — aczkolwiek już w niedalekiej przyszłości zbliżać się zdaje chwila, kiedy linja ta pomału zacznie się cofać w swej żywotności.

W czasach rozkwitu linji St. Simon'a nie zwracano prawie żadnej uwagi na rodzinę Bend'Ora, która wskutek tego, co do ilości, stała bardzo daleko za panującą wówczas rodziną St. Simon'a. To też nie było fizycznej możności incestowania krwi jego i to aż do ostatnich lat, w rozmiarach, równych St. Simon'owi.

BEND'OR og. kaszt. ur. w 1877 r.	Doncaster 5	Stockwell 3	The Baron 24	Birdcatcher 11
				Echidna 24
			Pocahontas	Glencoe 1
				Marpessa 3
		Marigold	Teddington 2	Orlando 13
				Miss Twickenham 2
			Singapores Sister	Ratan 9
				Horaces dam 5
	Rouge Rose	Thormanby 4	Windhound 3	Pantaloon 17
				Phryne 3
			Alice Hawthorn	Muley Moloch 9
				Rebecca 4
		Ellen Horne	Redshank 15	Sandbeck 8
				Johanna 15
			Delhi	Plenipotentiary 6
				Pawn Junior 1

I cóż widzimy? Na liście tej, obejmującej 16 czołowych reproduktorów angielskich, których potomstwo w roku bieżącym wygrało powyżej 10.000 Ł, widzimy 7-miu przedstawicieli rodziny Bend'Or'a, z których Teddy jest przedstawicielem hodowli francuskiej, tak iż pozostaje 6-ciu rodowitych anglików.

	Ł
Phalaris, 1913 (Polymelus — Bromus) z wygraną	34.746
Grand Parade, 1916 (Orby — Grand Geraldine) z wygraną	15.632
Beresford, 1921 (Friar Marcus — Bayberry) z wygraną	15.220
Diophon, 1921 (Grand Parade — Donnetta) z wygraną	13.320
Pommern, 1912 (Polymelus — Merry Agnes) z wygraną	12.890
Friar Marcus, 1912 (Cicero — Prim Nun) z wygraną	11.657

Z tych przedstawicieli potężnej krwi Bend'Or'a zajmuje Phalaris dopiero 4-te miejsce na liście zwycięskich reproduktorów, Grand Parade — 5-te, Beresford — 6-te,

Z biegu par-force 17 pułku Ułanów Wlkp. w Lesznie w dniu Św. Huberta.

Ale stopniowo znowu wyrobiła ta Bend'Or'owska moda wielką przewagę reproduktorom, pochodzącym z tej krwi w stadach angielskich, i wskutek tego w chwili obecnej sytuacja zwolenników linji Bend'Or'a nie jest znowu najkorzystniejszą.

Przyjrzyjmy się teraz tegorocznej statystyce angielskich reproduktorów.

Czołowe miejsca zajmują:

		Ł
1.	Son-in-Law, 1911 (Dark Ronald — Mother in Law)	44.588
2.	Tetratema, 1917 (The Tetrarch — Scotch Gift)	38.304
3.	Gainsborough, 1915 (Bayardo — Rosedrop)	37.903
4.	Phalaris, 1913 (Polymelus — Bromus)	34.746
5.	Grand Parade, 1916 (Orby — Grand Geraldine)	15.632
6.	Beresford, 1921 (Friar Marcus — Bayberry)	15.220
7.	Buchan, 1916 (Sunstar — Hamoaze)	13.362
8.	Diophon, 1921 (Grand Parade — Donnetta)	13.320
9.	Abbots Trace, 1917 (Tracery — Abbots Anne)	13.309
10.	Papyrus, 1920 (Tracery — Miss Matty)	13.229
11.	Teddy, 1913 Francja (Ajax — Rondeau)	13.127
12.	Pommern, 1912 (Polymelus — Merry Agnes)	12.890
13.	Blandford, 1919 (Swynford — Blanche)	12.335
14.	Captain Cuttle, 1919 (Hurry On — Bellavista)	12.126
15.	Friar Marcus, 1912 (Cicero — Prim Nun)	11.657
16.	Prince Galahad, 1917 (Prince Palatine — Decagone)	11.263

Diophon — 8-me, Teddy (francuz) — 11-te, Pommern — 12-te, a Friar Marcus — 15-te.

Statystyki i cyfry mają swą wymowę i są one w naszym wypadku niezbyt pocieszające dla hodowców angielskich, którzy związali się z tą rodziną. Nie świadczą one jeszcze bynajmniej o zaniku tej krwi, ale widać z nich, iż traci ona stopniowo swą żywotność i dominujące do niedawna stanowisko w hodowli angielskiej. Charakterystycznem jeszcze i znamiennem jest, że wygrana tych siedmiu przedstawicieli krwi Bend'Or'a, wynosząca 116.592 Ł, jest mniejsza od sumy wygranej przez 3-ch pierwszych na liście reproduktorów: Son in Law, Tetratema i Gainsborough, która wynosi 120.795 Ł.

Wymieniając Tetratema'ę, wspomnieć wypada rzecz następującą: w dawnych czasach była chlubą angielskiego Stud-Booku linja Heroda, datująca się od słynnego King Herod'a jeszcze z roku 1758. Stopniowo straciła ona na znaczeniu, gdyż linja Eclipse'a wyparła ją zupełnie, zyskując coraz więcej zwolenników i popularności wśród hodowców. Po pewnym też czasie linja Herod'a wymarła w Anglji zupełnie.

W międzyczasie jednak dotarli do Francji różni przedstawiciele krwi Herod'a, gdzie poczęli odgrywać poważną rolę. W 1904 roku urodził się we Francji, pochodzący z tej linji, ogier siwy Roi Herode — francuskie wydanie swego

protoplasty King Herod'a. Z Francji Roi Herode dostał się w 1909 r. do Irlandji, gdzie skromnie umieszczony w stadzie Straffan Station Stud, Co. Kildare, odchowywał po niskiej cenie klacze o przeciętnej karjerze, niczem szczególniejszem się niewyróżniające.

W Irlandji spłodził 1910 roku z klaczą Vahren (Bona Vista — Castania po Hagioscope), która w swej karjerze wyścigowej wygrała 300 Ł (!), syna, ogiera siwego, który w 1911 roku przyszedł na świat i otrzymał nazwę The Tetrarch. Dwulatkiem (1913 r.) niepobity, wygrał The Tetrarch: Woodcote Stakes, Coventry Stakes, National Breeders Produce Stakes, Rous Memorial Stakes, Champion Breeders' Foal Stakes i Champagne Stakes, ogółem 11.336 Ł; zwycięstwa jego budziły ogólny podziw i uznanie i uważano go powszechnie za zjawisko wyjątkowe, będące fenomenem. Trzylatkiem nie biegał, a w 1915 roku odesłano go do stada, gdzie o stanówkę jego poprostu się dobijano. Otóż Tetratema, który w obecnym roku zajął 2-gie miejsce na liście reproduktorów, w 1929 r. 1-sze, a w 1928 r. też 2-gie, jest synem tego właśnie The Tetrarch'a.

wanego w roku 1910 z Ameryki — Tracery (urodzony w 1909 r. w Kentucky, w stadzie p. Augusta Belmont, a pochodzący z linji Springfield'a). Teddy, jedenasty na liście, przedstawia francuską linję Bend'Or'a, Blandford — irlandzką linję Isonomy'ego, Captain Cuttle — irlandzką linję Barcaldine'a, a ostatni, Prince Galahad — St. Simon'a.

Sytuacja obecna w Anglji w dziedzinie hodowli zawdzięcza swą dominującą światu pozycję przedewszystkiem tym wielkim hodowcom, którzy, mimo ogólnego uwielbiania krwi St. Simon'a i Bend'Or'a, nie zaprzestali hodować i rozmnażać innych rodów, nie bacząc jedynie, jak większość, na panującą wówczas modę.

A przytoczona lista reproduktorów poucza nas, że przedstawiciele tak zw. wymarłych linji i mniej uznanych rodzin, tudzież zagraniczne boczne linje, dominują obecnie nad słynnemi niezbyt dawno rodzinami, których przedstawicieli uważano jeszcze do niedawna za zdecydowanie górujących.

Doniosłości tych kilku uwag i spostrzeżeń nikt nie zaprzeczy; udowadniają nam one poglądowo, że praw natury

Fenomenalny start w tegor. Cambridgeshire Stakes w Newmarket: 31 koni rusza świetnie ze startu, składając tem samem najlepsze świadectwo starterowi Capt. Alison.

Widzimy też dalej, że na liście zwycięzkich reproduktorów 1930 roku, pośród 16-tu czołowych ogierów stadnych, figuruje jeden tylko potomek wielkiego St. Simon'a: jest nim Prince Galahad, 1917 (Prince Palatine-Decagone), który z wygraną 11.263 Ł zajmuje — ostatnie, 16-te miejsce

Ciekawem jest, że pierwszy ogier na liście reproduktorów, Son in Law, jest przedstawicielem krwi Hampton'a, drugi Tetratema, reprezentuje irlandzką linję krwi Herod'a, a trzeci Gainsborough jest znowu potomkiem Hampton'a. Czwarte, piąte, szóste, ósme, dwunaste i piętnaste miejsce zajmują Bend'Or'y, siódme przedstawiciel krwi Sundridge'a, dziewiąte i dziesiąte przedstawiciele importowanego w roku 1910 ...

Sundridge'a, dziewiąte i dziesiąte przedstawiciele importonie można obejść, i że jedno z tych praw poznali już dawno bystrzejsi obserwatorzy; prawem tem jest świadomość, że intensywne, nadmiernie stosowane i stale w jednym kierunku używane incesty nie dają poprawy, pociągają natomiast za sobą stopniowy zanik, który kończy się zupełnem wymarciem.

Z drugiej zaś strony okazuje się na naszych przykładach wartość owych „odrzuconych kamieni", w tej przykrej chwili, kiedy kamienie ogólnie uznane za dobre, zaczynają się kruszyć.

Janusz Włodzimirski.

K R O N I K A.

KRAJOWA.

— **Ś. p. Jerzy hr. Skarbek** zmarł dn. 4 grudnia w sanatorjum Gutenbrunn w Baden pod Wiedniem, gdzie przebywał od niedawna na kuracji. Zmarły był wieloletnim członkiem rzeczywistym T-wa Zachęty do Hodowli Koni w Polsce; w latach, 1921 — 1926 piastował godność Prezesa Piotrkowskiego T-wa Wyścigów Konnych. Sport i wyścigi zawsze żywo obchodziły Zmarłego, który częściowo poświęcał się również i hodowli koni. W następnym numerze podamy bliższe szczegóły o Zmarłym. Cześć Jego zacnej pamięci!

— **Ś. p. Stefan hr. Sumiński**, były major Kawalerji, emerytowany inspektor Stad Państwowych w Poznańskiem i na Pomorzu, zmarł dnia 25 listopada b. r. w Ugoszczu, Województwa Warszawskiego. Zmarły urodził się w Zbójnie w pow. Lipnowskim maj. rodzinnym w roku 1860. Na skutek powstania 1863 roku majątek ten został utracony. Ukończywszy gimnazjum Św. Marji Magdaleny w Poznaniu, studjował na uniwersytecie w Krakowie, poczem wstąpił na służbę do armji niemieckiej; służył przez kilka lat w gwardji w Berlinie, gdzie brał udział w parforce'ach i wyścigach z dużem powodzeniem. W wojsku cieszył się uznaniem, pomimo iż był polakiem. Skończył szkołę artyleryjską i, nie posiadając dostatecznych funduszów, na własne żądanie został przydzielony, jako rotmistrz do 6 pułku huzarów na Śląsku w Głubczycach. W tym okresie brał żywy udział w wyścigach i zdobył wiele nagród.

Ożeniwszy się z p. Julją Borzewską, kontynuował dalej służbę wojskową i skończył wyższą szkołę jazdy w Hannowerze z odznaczeniem. Po napisaniu pierwszej swej książki „Offizierspferde in der Armee" został odkomenderowany do stad państwowych w Trakenach, Graditz i innych. Od tej chwili zaczęła się jego pra-

ca w Zarządzie stadnin niemieckich; był to rok 1898. Wkrótce został Dyrektorem stadniny w Lubiążu, na Śląsku. Tam tez wyszła jego większa hippologiczna praca „Das Exterieur der Zuchstute" później przetłomaczona na język polski pod tytułem „Klacz stadna". W roku 1910 uległ wypadkowi kolejowemu, skutkiem którego był zmuszony podać się do dymisji. Przeniósł się więc z rodziną do Wrocławia. Podczas Wielkiej Wojny był powołany do armji niemieckiej.

Z chwilą powstania Polski wziął czynny udział w organizowaniu stad państwowych w poznańskiem i na Pomorzu i został w roku 1920 Inspektorem stad na były zabór pruski. Po kilku latach owocnej pracy w roku 1925 został emerytowany. W ostatnich czasach dopełnił i wydał książkę „Koń oficerski w armji". Zmarły — doskonały sportsman był człowiekiem wielkiej wiedzy hippologicznej i doświadczenia, jednocząc w swojej osobie powyższe zalety. Życie swoje całe poświęcił umiłowanemu przezeń zawodowi, zostawiając po sobie wysoce cenną spuściznę w formie dokonanej pracy organizacyjnej i dzieł naukowych.

Cześć pamięci zacnego człowieka i dobrego obywatela kraju; oby młode pokolenie jaknajwiększą wyciągnęło korzyść ze spuścizny po wybitnym hippologu!

J. G.

— **Ś. p. Generał Robert hr. Lamezan-Salins.** Dnia 29 listopada 1930 r. zgasł, zaopatrzony Św. Sakramentami, nieodżałowany współpracownik i członek Zarządu Małopolskiego Towarzystwa Zachęty do Hodowli Koni, generał dywizji Robert hr. Lamezan-Salins.

Z żalem głębokim donosi o tej stracie M. T. Z. do H. K., gdyż straciło w Osobie Zmarłego wyjątkowo czynnego, pełnego zapału i energji Członka Zarządu, który nie szczędząc nigdy trudów, a często i poświęcenia, gorąco oddawał się tak umiłowanej przez Siebie dziedzinie rozwoju tej placówki hodowlanej.

Ś. p. generał hr. Lamezan-Salins piastował również godność Prezesa Małopolskiego Klubu Jazdy we Lwowie, którą to instytucję o charakterze wybitnie sportowym powołał do życia, zakreślając jej, mimo trudnych warunków, w których działała, szeroki zakres czynności. Pod Jego przewodnictwem stworzoną została placówki, tak popularna już dzisiaj, hippiki zimowej w Zakopanem.

Będąc Członkiem Zarządu Polskiego Związku Jeździeckiego, niestrudzoną stałą myślą Zmarłego było, aby sport konny, którego tak gorącym był miłośnikiem, stał na wyżynach mu należnych.

Z głębokim żalem stwierdzamy, że ze śmiercią ś. p. generała hr. Lamezan-Salins'a ubył z szeregów naszych niestrudzony krzewiciel hippiki polskiej.

M. G.

— **Komunikat Ministerstwa Rolnictwa.**

Na początku roku bieżącego, został stwierdzony w Państwowej Stadninie w Kozienicach, zarówno jak i w hodowli prywatnej, szereg wypadków zakaźnego ronienia klaczy.

Celem dokładniejszego zorjentowania się we właściwościach swoistego zarazka, a co zatem idzie w metodach skutecznego zapobiegania i zwalczania tej choroby, Ministerstwo Rolnictwa zarządza na okres rozpłodowy 1931 roku, następujące ograniczenia przy odchowywaniu klaczy prywatnych właścicieli ogierami Państwowych Stadnin Koni:

1) Nie będą przyjmowane na utrzymanie do Państwowej Stadniny Koni w Kozienicach klacze prywatne, dla odchowania z ogierami czołowymi w sezonie rozpłodowym 1931 roku.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy klaczy ze zdrowemi **źrebiętami** (w rozumieniu p. 3 i 4) oraz pierwiastek, które przybędą do Stadniny w Kozienicach, **tylko dla odchowania** i będą zaraz odprowadzane.

2) Nie będą przyjmowane do Państwowej Stadniny Koni w Janowie klacze prywatne, dla odchowania z ogierami czołowymi w sezonie rozpłodowym 1931 roku.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy:

a) klaczy pierwiastek, które przybędą do Stadniny w Janowie celem odchowania. Klacze te mogą być również utrzymywane w Państwowej Stadninie Koni w Janowie w ciągu sezonu rozpłodowego 1931 roku;

b) **klaczy ze zdrowemi źrebiętami** (w rozumieniu p. 3 i 4), które będą przyprowadzane do ogierów czołowych tylko dla odchowania i będą zaraz odprowadzane.

3) W każdym wypadku klacze, przyprowadzane do stanówki do Stadniny w Kozienicach, Janowie i Racocie, muszą być zaopatrzone w urzędowe świadectwo zdrowia, oraz deklarację właściciela, że w latach 1928 — 1930 nie roniły.

4) Nie będą odchowywane w żadnym wypadku przez ogiery czołowe Stadnin Państwowych w Kozienicach, Janowie i Racocie prywatne klacze, które w roku 1928 — 1930 poroniły.

Zarządzenie niniejsze nie dotyczy klaczy prywatnych, znajdujących się przed dniem 1. XII r. b. w Kozienicach. Klacze te pod względem sanitarnym będą traktowane narówni z klaczami państwowemi, o ile właściciel wyrazi na to zgodę; w przeciwnym razie klacze muszą być zabrane z Kozienic.

— **Rozdział ogierów.** W dniu 25 listopada w gmachu Ministerstwa Rolnictwa pod przewodnictwem Dyrektora Departamentu Chowu Koni p. Jana Grabowskiego, przy udziale licznych przedstawicieli organizacyj hodowlanych i urzędów, odbył się doroczny rozdział ogierów państwowych na punkty rozpłodowe na okres 1931 r. Rozdział dotyczył terenów województw: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Warszawskiego, Wileńskiego i Wołyńskiego, obejmujących okręgi działania Państwowych Stad Ogierów w Bogusławicach, Janowie, Łącku oraz uruchomionego w roku bieżącym Państwowego Stada Ogierów w Białce.

— **Roczne Walne Zebranie** członków Związku Hodowców Lubelskiego Konia Szlachetnego, połączone z wyborami do zarządu, odbędzie się w dniu 13 grudnia r. b. o godzinie 3-ej popołudniu w lokalu Związku w Lublinie, Krakowskie-Przedmieście 64.

— **Zebranie odczytowe.** Dnia 17 grudnia r. b. o godz. 17 m. 30 odbędzie się w Ministerstwie Rolnictwa zebranie odczytowe i dyskusyjne z następującym programem:

1) Prof. dr. Zygmunt Markowski, dyrektor Departamentu Weterynarji w Ministerstwie Rolnictwa, wygłosi odczyt „Etiologja niepłodności i ronienia".

2) Dr. Koskowski, „Zakaźne ronienie klaczy".

Ze względu na dużą wagę zagadnienia, spodziewać się należy że hodowcy wezmą jaknajliczniejszy udział w zebraniu.

— **Wczesne meldunki do Handicapów dnia 3 maja 1930 roku.**

Nr. 1. HANDICAP OTWARTY dla 3 l., 10.000 zł. — 1.600 mtr.

Przebój	Drim
Chyża	Drednot
Dniester	Colombina
Jordan	Dri-Dri
Lancelot	Hajduk II
Hafis	Harfa II
Hekata	Adam
Herta	Pengö
Persona Grata	Nurt
Juno	Stabil
Chłosta	Hetman
Cudem Cudów	Haiti
Czamara	Mary Lou
Fataliste B. W.	Gracz
Jura	Jontek
Epikur	Narta
Efur	Lampart
Icy Wind	Lopek
Epsom	Lilith
Jaxa	Abbazia
Irrawadi	Hawana
Eppur si Muove	Louis d'Or
Floret	A Toi
Falanga	Horyzont
Finisz	Histryon
Nurmi	Hanga
Lowelas	Jaga
Gazella II	Jowisz

Isard III
Stella
Maraton
Ergot
Erato II
Eros
Córuchna
Czarczaf
Jacht II
Japonja
Litka
Jeziorna
Chapeau Bas
Chłopak
Czapla
Chluba Polmoodie
Cherie
Contra
Schou-Schou
Bojar
Doryda
Rebus
Co bawi
As Coeur
Jerry
Temperament
Sokół II
Sierżant
Cissa
Jonatan
Dres
Firlej
Marengo
Legenda

Nr. 2. HANDICAP OTWARTY dla 4 l. i st., 10.0000 zł.—2.100 mtr.

Bacarat
Branka
Hegira
Murman
Roi Barde
Mindowe
Gozdawa
Izyda
Lalita Liana
Mah Yongg
Bizun
Białozór B. W.
Osoba z Inteligencji
Ironja
Nil
Irydjon
Douceur de Vivre
Ilbit
Locarno
Fircyk
Dam
Mag
Blue Boy
Bohun II
Grom II
Herkules
Madryt
Głuszec
Gasparone
Valibal
Czart
Dick
Armagnač
Piruet
Grażyna
Gazella (Jaśkiewicza)
Giewont (Jaśkiewicza)
Figaro
Farmazon
Konsul
Oleś
Cyklon II
Derkacz
Dr. Oskar
Fagas
Fordon
Paroman
Ghicka
Ben Hur
Bebe
Monte Carlo
Burłaj
Maur
Ibanez
Rinaldo
Iłża
Florimond
Beduin
Brylant

— **600 km. raid konny Siedlce—Stanisławów Bryg. Kaw. Białystok.** Po zakończonych tegorocznych manewrach, Dowódca brygady kawalerji Białystok zorganizował 600 km. raid konny oficerów sztabowych i starszych rotmistrzów pod protektoratem Pana Dowódcy O. K. III na trasie: Siedlce—Garwolin—Dęblin—Puławy—Kraśnik—Rozwadów—Przemyśl—Drohobycz—Stryj—Stanisławów.

Celem tego raidu było wykazanie umiejętności użycia konia w długich dystansach i sprawność fizyczna wytrzymałości jeźdźców, oraz zwiedzenie pola bitwy pod Krechowcami.

Warunki raidu: siodłanie konia i wyekwipowanie jeźdźca — polowe. Na punktach kontrolnych była zorganizowana pomoc weterynaryjna, furaż i noclegi.

Maksymalny czas — 168 godzin.

Za każde 15 minut, przebytych przed maksymalnym czasem, doliczało się 5 punktów dodatnich.

Wszelkie kulawizny, odparzenia koni, nadwyrężenie ścięgien i t. p. były w odpowiedni sposób karane przez komisję sędziowską. Niezależnie od tego, po przebyciu trasy na przestrzeni 600 km., trzeba było odbyć próbę wytrzymałości, która polegała na dokonaniu biegu z przeszkodami na przestrzeni 3000 mtr. w tempie 450 mtr. na minutę. Celem tej próby było określenie kondycji konia i zdolności jego do dalszego wysiłku. Przekroczony czas w biegu z przeszkodami — karany, zaś nadrobiony nie był bonifikowany.

Do startu stanęło w Siedlcach 15 oficerów, z których dziewięciu niżej wymienionych wypełniło warunki, zaś sześciu odpadło w pierwszej połowie trasy, wskutek nieodpowiedniego stanu zdrowia koni do wykonania dalszego wysiłku.

Po próbie wytrzymałości następujący jeźdźcy wykonali warunki raidu:

1) płk. dypl. Kmicic-Skrzyński Ludwik, Bryg. Kaw. Białystok, „Frawica", poch. niewiadome,

2) płk. Romiszewski Brunon, 14 d. a. k., „Ordynat", poch. niewiadome,

3) mjr. Kałłaur Jan, 10 p. ul., „Pasek", poch. niewiadome,

4) mjr. Skarzyński Stefan, 9 p. s. k., „Pekin", poch. niew.,

5) mjr. Litewski Jan, 1 p. ul., „Paź", poch. niewiadome,

6) rtm. Korczak Marjan, 10 p. ul., „Rum", po og. półkrwi z kl. Konopka.

7) rtm. dypl. Bartlitz Stan., Bryg. Kaw. Białystok, „Sołtys", półkrwi angielskiej,

8) rtm. Buczyński Antoni, 1 szw. pion., „Opos", poch. niew.,

9) rtm. Paszkowski Antoni, 10 p. ul. „Nogawka", poch. niew.

W klasyfikacji zdobył I miejsce rtm. 10 p. ul. Paszkowski Antoni, doprowadzając kl. „Nogawkę" w doskonałej kondycji.

Wyżej wymienieni jeźdźcy otrzymali artystycznie wykonane dyplomy od Dowódcy Okręgu Korpusu Nr. III, Pana Generała inż. Litwinowicza.

— **Wiadomości ze Stada „Ktery Szepietów".**

R o c z n i a k i :

Lirnik, og. c. gn. (Ballyheron i Sonya), szlachetny, wyrośnięty.

Gryf, og. gn. (Brutus i La Garconne).

Alkazar, og. kaszt. (Fils du Vent i Berceuse), nieduży, sznytowy.

Elaborat, og. gn. ½ krwi (Illuminator i Elektra).

Brytanja, kl. gn. (Illuminator i Bursa), sznytowa, z dobrymi ruchami.

Tamara, kl. gn. (Illuminator i Rybitwa).

Sara, kl. c. gn. (Illuminator i Siam), wyrośnięta, sznytowa.

Szarża, kl. gn. (Illuminator i Salwa), wyrośnięta, efektowna klaczka.

Irish Lady, kl. gn. (Loch Lomond i Kossonja), duża, koścista.

Irish Star, kl. gn. (Stornoway i Cyllavista), mniejsza, z dobrymi ruchami.

Elstera, kl. kaszt. (Illuminator i Elfrieda).

Irish Lady i Irish Star zostały nabyte w r. b. na przetargach w Irlandji.

P r z y c h ó w e k 1930 r o k u :

Burzan, og. gn. (Illuminator i Bursa).
Retour, og. c. gn. (Illuminator i Reve d'Or).
Belweder, og. gn. (Harlekin i Bzura).
Tarcza, kl. gn. (Illuminator i Rybitwa).
Lidja, kl. c. gn. (Illuminator i Sonya).
Szarfa, kl. gn. (Illuminator i Salwa).
Elita, kl. kaszt. ½ krwi (Illuminator i Electra).
Elliminata, kl. gn. (Illuminator i Elfrieda).
Granica, kl. c. gn. (Illuminator i La Garconne).
Energja, kl. kaszt. (Illuminator i Erica).

S t a n ó w k a 1930 r o k u :

Happy Lover: Ewa, Enigma, Ententa, La Garconne, Elfrieda (½ krwi), Electra (½ krwi).

Harlekin: Salwa, Głębina, Bzura.

Harlekin i Happy Lover: Reve d'Or.

Illuminator: Rybitwa, Sonya.

King's Idler i Happy Lover: Erica.

Brutus i Happy Lover: Siam.

Bursa przy ożrebieniu padła. Włączono do stada: M-me Bovary, Elekcja (½ krwi), Itaka.

W sezonie przyszłym stanowić będzie w Stadzie „Ktery-Szepietów" państwowy reproduktor King's Idler. Klacz Ewa przeznaczona jest pod Mantona.

KOMUNIKAT

Ministerstwo Rolnictwa podaje do wiadomości pp. Hodowcom plan rozmieszczenia ogierów czołowych pełnej krwi na okres rozpłodowy 1931 roku, oraz wysokość opłat za odchowywanie nimi klaczy.

NAZWA OGIERA	POCHODZENIE		Opłaty za odchowywanie klaczy w zł.		PUNKT ROZPŁODOWY
	OJCIEC	MATKA	Od klaczy pełnej i wysokiej pół krwi	Od klaczy pół krwi	
Torelore	Beppo	Tortor	300	—	Kozienice, Państwowa Stadnina Koni
Mah Jong	Prunus	Maja	300	—	
Fils du Vent	Flying Fox	Airs and Graces	200	—	Janów, Państwowa Stadnina Koni
Victor	Slieve Gallion	Vestal Virgin	50	25	
Bafur	Fervor	Bracing Air	200	100	Leszno, pow. Błoński, p. Michał Berson
Illuminator	Radium	Ayesha	200	100	Chroberz, pow. Pińczowski, Aleksander margr. Wielopolski
King's Idler	Lomond	In Sight	200	100	Ktery, pow. Łęczycki, p. Kazimierz Wodziński
Palü	Landgraf	Perle	200	100	Szelejewo, pow. Gostyński, Senator p. Stan. Karłowski
Villars	Sunstar	Sospel	200	100	Starzawa, pow. Mościski, p. Henryk Woźniakowski
Balthazar	Roi Herode	Gravitation	100	50	Krasne pow. Ciechanowski, Zarząd Ordynacji
Harlekin	Fels	Hecuba	100	50	Golejewko, pow. Rawicki, Janusz hr. Czarnecki
Manton	Bayardo	Jane Grey II	100	50	Posadowo, pow. Nowotomyski, Stanisław hr. Korzbok Łącki
Palatin	Slieve Gallion	Patrie	100	50	Jacentów, pow. Opatowski, p. Aleksander Olszowski
Rheinwein	Arranmore	Romanze	100	50	Łańcut, pow. Łańcucki, Alfred hr. Potocki
Stavropol	Spearmint	Serenada	100	50	Iwno, pow. Srodecki, Ignacy hr. Mielżyński
Wily Attorney	Tredennis	Bachelor's Berril	100	50	Pawełcze, pow. Stanisławowski, pp. Stanisław i Józef Menclowie
Alaric Victor	Alaric	Vea Victis	50	25	Moczydła, pow. Warszawski, p. Michał Róg
Ariel	Ard Patrick	Ibidem	50	25	Krześlów, pow. Łaski, p. Bronisław Walicki
Büvesz	Kokoro	Buvette	50	25	Kruszyna, pow. Radomskowski, Stefan ks. Lubomirski
Double Up	Hüon II	Princess Symons	50	25	Kłóbka, pow. Włocławski, p. Dr. Ludwik Orpiszewski
Oszczep	Sac-à-Papier	Cross Patty	50	25	Łopuszno. pow. Kielecki, p. Zbigniew Dobiecki
Svengali	Spearmint	Knockfeerna	50	25	Czaryż, pow. Włoszczowski, p. Tadeusz Siemieński
Ballyheron	Santoi	Anxious	30	15	Goślub, pow. Łęczycki, p. Henryk bar. Maltzan
Barde	Csardas	Banderilla	30	15	Suchodoły, pow. Włodzimierski, p. Władysław Gutowski
Coriolanus	Polymelus	Pola	30	15	Surhów, pow. Krasnystawski, p. Zygmunt Skolimowski
Huszar II	Horkay	Capucine	30	15	Borowno, pow. Radomskowski, Karolowa hr. Skarbkowa
Liege	Sorrento	Leticia	30	15	Dzików, pow. Tarnobrzeski, Zdzisław hr. Tarnowski
Luvaneran	Craig an Eran	Luvana	30	15	Hrehorów, pow. Rohatyński, Kazimierz hr. Rostworowski
Mainberg	Fels	Moguntia	30	15	Bogusławice, Państwowe Stado Ogierów
Palamedes	Fervor	Palme	30	15	Sobjanowice, pow. Lubelski, pp. Kazimierz i Zbigniew Rojowscy
Parsifal	Bayardo	Prim Nun	30	15	Lelice, pow. Płocki, p. Antonina Gościcka
Parther	Dark Ronald	Panik	30	15	Piatydnie, pow. Włodzimierski, Zofja hr. Ledóchowska
Priesterwald	Alfa	Princess Margaret	30	15	Oleszno, pow. Włoszczowski, p. Konrad Niemojewski.

UWAGA: 1) Ogiery: Fils du Vent, Mah Jong i Torelore przeznaczone są tylko dla klaczy pełnej i wysokiej pół krwi angielskiej.
2) Dzierżawcom ogierów czołowych przysługuje prawo pobierania od klaczy obcych opłat o 25% wyższych od podanych w niniejszym komunikacie.

ZAGRANICZNA.

ANGLJA.

— **Torelore**, 1917, (Beppo — Tortor) obecnie państwowy reproduktor w Kozienicach figuruje na tegorocznej liście reproduktorów w Anglji z wygraną 1.404 Ł, dając 3-ch zwycięzców w 6-ciu wygranych wyścigach. Torelore stoi na liście tej przed znanymi reproduktorami jak np. Poltava, Solario, Loch Lomond, Zionist, Sunstar, Bruleur, Blink, Cellini, Pot-au-Feu, Knight of the Garter, Franklin, Monarch, Roi Herode, D'Orsay, Tredennis i t. d.

— **Ogłoszenie wag we Free Handicap.** Handicaper angielski Mr. T. F. Dawkins, ogłosił już wagi, jakie tegoroczne dwulatki ponieść mają w r. przyszłym w Free Handicap. Czołowe konie otrzymały następujące wagi:

— **Newmarket**, 16 kwietnia 1931.
Free Handicap Sweepstakes, 1400 mtr.

			kg.
Jacopo	9	7 =	60¼
Portlaw	9	7	60¼
Thyestes	9	4	59
Lemnarchus	9	4	59
Instigator II	9	3	58½
Goyescas	9	3	58½
Turtle Soup	9	1	57½
Four Course	9	0	57¼
Banned	9	0	57¼
Coldstream	8	12	56¼
Doctor Dolittle	8	12	56¼
Atbara	8	9	55
Fearsome	8	9	55
Pasca	8	9	55
Estate Duty	8	9	55
Carola	8	8	54½
Lady Marjorie	8	8	54½
Windybrae	8	8	54½
Pharian	8	7	54
Lindos Ojos	8	7	54
Sir Andrew	8	7	54
Lampeto	8	6	53½
Reveillon	8	5	53
Lightnig Star	8	5	53
Disarmament	8	5	53
Clogheen	8	4	52½
Hill Cat	8	4	52½

— **Ceny na konie myśliwskie w Anglji**, z nadchodzącym sezonem polowań par-force zdobyły znaczną zwyżkę. I tak np. 8 hunterów znanego sportsmana p. Leslie w Leicester osiągnęły sumę 25.200 marek niemieckich. W Londynie sprzedano ostatnio w jednej ze stajen 4 konie za sumę 20.000 mk. niem. Wszystkie te konie uczestniczyły przed sprzedażą w całym szeregu polowań i wykazały swą wysoką klasę.

— **Lord Woolavington**, znany właściciel stajni wyścigowej w Anglji, który wygrał w roku 1929 18.374 Ł, i którego konie wygrały 2 razy angielskie Derby, ufundował stałą katedrę hodowli koni na uniwersytecie w Edynburgu (Szkocja).

FRANCJA.

— **Societe d'Encouragement** ogłosiło swój budżet na rok 1931, który w porównaniu z r. b. przewiduje zniżkę nagród na ogólną sumę 1,350.000 fr. W roku 1930 bowiem przeznaczyło Towarzystwo to na nagrody w wyścigach kwotę 20,671.400 fr., na rok 1931 natomiast preliminowano kwotę 19,300.800 fr. Logicznem następstwem tego będzie prawdopodobnie obniżenie nagród przez 4-ry inne T-wa wyścigowe w Paryżu i wskutek tego francuscy właściciele stajen muszą się liczyć ze zniżką, wynoszącą ogółem 4 miljony franków.

IRLANDJA.

— **Statystyka wyścigowa za rok 1930:**

Właściciele stajen:

	Wygrana Ł
Mrs. C. L. Mackeau	5.147
Sir M. Wilson	4.350
P. Fitz Gerald	2.999
J. H. H. Peard	2.283
Ks. Aga Khan	2.153
J. T. Rogers	2.003
Senator Parkinson	1.995
Count Mc Cormack	1.309
H. M. Hartigan	1.236
Major B. Dixon	1.215
Capt. Herbert Dixon	1.107
F. More O'Ferrall	1.063
Geoffrey Allen	1.028
W. Barnett	1.019
G. P. Gilpin	896
J. A. Mangan	842
Miss B. V. Harris	705

Żokeje:

	Ilość zwycięstw	Ilość jazd
Joe Canty	91	325
John Doyle	50	244
E. Gardner	42	188
E. M. Quirke	33	135
J. Moylan	31	176
F. E. Mc Keever	25	91
T. Nugent	25	96
M. Barrett	21	.131
P. Fitzgerald	19	131
J. Mc Neill	17	79
M. Wing	16	37
B. Curran	16	93
M. Hynes	15	71
D. Kirwan	14	60
W. T. O'Grady	14	67

Reproduktory:

	Wygrana Ł
Soldennis po Tredennis	5.554
Sherwood Starr po Sunstar	4.408
Argosy po Bachelor's Double	3.501
Prince Galahad po Prince Palatine	2.322
Diophon po Grand Parade	2.155
Jackdaw po Thrush	2.085
Arch Gift po The Tetrarch	1.686
Allenby po Bayardo	1.628
Cygnus po Sunstar	1.519
Achtoi po Santoi	1.446
Marchmond po Desmond	1.066
Statford po Swynford	1.012
Essexford po Charles O'Malley	942
Skyrocket po Sunstar	932
Torlonia po Phalaris	901
Kirk Alloway po Tracery	894
Knight of the Garter po Son-in-Law	854
Pucka Sahib po Maiden Erlegh	813
Athlone po Orby	786

— **Znany sportsman**, hinduski książe Aga Khan, ufundowawszy puhar na konkursy w Irlandji, który przeszedł na własność

trzykrotnego zwycięzcy — ekipy szwedzkiej w roku bieżącym, zaofiarował komitetowi „Horse Show" w Dublinie nową nagrodę swego imienia i na lata następne.

Ekipa szwedzka, rewanżując się, ofiarowala ze swej strony wspomnianemu komitetowi przechodnią nagrodę na międzynarodowe zawody w roku przyszłym.

AMERYKA.

— **Amerykański Inspektorat remontowy**, który od kilku lat posiada własne, starannie wybrane ogiery, rozstawiane u prywatnych hodowców dla produkcji typowego konia remontowego, powiększa ilość tych ogierów do cyfry 700 sztuk, skupując po wysokich cenach odpowiednie osobniki.

— **Amerykańskie towarzystwo** miłośników sportu konnego, które wydzierżawiło kolosalne tereny w Gallatin w stanie Tennessee i urządziło je dla polowań par-force, oraz innych gałęzi sportu konnego, urządza w roku przyszłym międzynarodowy Steeple-Chase na dystansie 5400 mtr. z nagrodą 5.000 dolarów.

TELEGRAMY WŁASNE.

— **Auteuil**, 30 listopada.

Prix La Haye Jousselin, 125.000 fr. — 5500 mtr. Steeplechase.

1. La Granja, 7 l. kl. siwa (Grand d'Espagne II) — Glandavedouge) E. Maresca, 66½ kg., ż. P. Riolfo.

2. Brutus, 6 l. wał. (po Opott) A. Deleau, 64 kg., ż. J. Bedeloup.

3. Heugon, 8 l. wał. (po Mazzara) Vte M. de Rivaud, 64 kg., M. Frühinsholtz;

bez miejsca: Prince Henri, Hableusse, Le Grand Saint Hubert, Guethary, Xavier de Savoie, Red Isard, Espalion, Idolo di Savoia, Corvisart.

Wygrane o 10 — ½ — 5 dł. Czas: 7:46.

Tot. 129, 34, 16, 34:10.

Prix Henri de Breteuil, 50.000 fr. — 3100 mtr. Płoty. Handicap.

1. Stone Broke, 4 l. og. gn. (Sans le Sou — Star Sapphire) P. Hinzelin, 64 kg., ż. J. Luc.

2. Marshal French, 6 l. wał. (po Le Traquet) Vte M. de Rivaud, 62½ kg., ż. M. Fruhinsholtz.

3. Les Champlevois, 4 l. og. (po Le Grand Pressigny) G. Beauvois, 68 kg., ż. P. Riolfo;

bez miejsca: Kimberley, Largo, Le Ravisseur, Bibi Lolo, Oeuf de Paques, Rhesus, Christabelle.

Wygrane o 8 dł. — szyja — ½ dł. Czas: 4:02,8.

Tot. 116, 28, 33, 22:10.

W dniu 30 listopada 1930 roku rozstał się z tym światem Członek naszego Klubu

✝ ś. p.

Robert

HR. LAMEZAN-SALINS

Generał Dywizji,
Prezes Małopolskiego Klubu Jazdy we Lwowie.

O tej bolesnej dla sportu jeździeckiego stracie zawiadamiają

Prezydjum i Członkowie
Śląskiego Klubu Jazdy Konnej w Katowicach.

Redaktor: Janusz Włodzimirski. Wydawca: Tow. Zachęty do Hodowli Koni w Polsce.

Druk W. Kowalewskiego, Warszawa, Piękna 15.